

FĂCLIA BISERICII

Buletin de informare misionar-pastorală și culturală al comunei Bârsănești, județul Bacău
Apare cu binecuvântarea P. S. Eftimie, Episcopul Romanului

Rugăciunea este starea de simțire a lui Dumnezeu

A vorbi sau a cugeta în această lume secularizantă despre rugăciune reprezintă un demers provocator și riscant. Acest fapt presupune a aduce în centrul atenției o problematică fascinantă, dar, paradoxal, lipsită de rezonanță pentru cultura modernă, în care este greu să mai distingă esențialul de nonesențial și normalul de paranormal. Lumea contemporană, în marea ei majoritate, nu mai percepe rugăciunea ca pe o valoare inestimabilă pentru că nu o mai practică și, drept urmare, nu-i mai cunoaște puterea transfiguratoare, resursele infinite și puterea minunată în reconfortarea interioară a omului, din toate punctele de vedere (afectiv, psihic, spiritual etc). Sfântul Apostol Pavel îndemna pe primii creștini să se bucure: „Bucurați-vă pururea în Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă” (Filip 4, 4). Bucuria curată izvorăște din roada prezenței Duhului Sfânt în inima omului (cf. Gal 5, 22), ceea ce înseamnă că

dobândirea prezenței permanente a lui Dumnezeu în cele mai dinlăuntru ale omului conștient se face prin rugăciune.

Rugăciunea este, deci, marele secret pe care lumea din Biserica primară îl trăia plener, însă, din păcate, lumea modernă nu-l mai descifrează. Rugăciunea este strategia optimistă pentru aflarea fericirii pierdute, cum și răspunsul la toate problemele pe care viața sau societatea în care trăim ni-l înfățișează.

S-au dat multe definiții rugăciunii, unele mai frumoase decât altele. Amintesc doar una: *rugăciunea este starea de simțire a lui Dumnezeu*. Mii de oameni din lumea noastră sunt dornici de o întâlnire cu Dumnezeu și sunt dispuși să dedice pentru aceasta foarte mult timp din viața lor. Aceștia sunt oameni ai

† **Ioachim Băcăuanul**
Arhiepiscop vicar
al Episcopiei Romanului

DEZILUZII PASTORALE

De multe ori se întâmplă să fii descurajat de urmările nefericite ale eforturilor misionare pe care le faci, după putere, în comunitatea peste care ai răspunderi pastorale. Când aceste deziluzii vin din partea cui nu te aștepti, tristețea capătă contururi tot mai evidente într-o conștiință afectată peste măsură de inutilitatea muncii, uneori susținută ani de zile în zadar.

Nu demult am fost invitat la înmormântarea unei credincioase, a cărei familie mi-era cunoscută de multă vreme, urmând și ea cu destulă dăruire calea credinței. Părintele paroh, mai nou în parohie, m-a rugat să rostesc eu cuvânt de îmbărbătare, socotind că am cunoștințe mai profunde despre viața celei căreia-i săvârșeam slujba înmormântării. Îi răspund că voi vorbi ceva despre Taina Învierii și bucuria nădejzii în viața viitoare. A vorbit apoi și părintele paroh cu însuflețire și râvnă pastorală inegalabile, dorind parcă să transforme durerea despărțirii în deja fericita intrare în Împărăția Cerurilor.

Plecăm la groapă și... stupoare, în clipa coborârii coșciugului și mai înainte chiar, o seamă de văicăreli și strigăte sfâșietoare ne-au răsturnat toată osteneala noastră de mai înainte în mormânt. Întrebări retorice de genul: *Unde mergi, mamă? Ce întunerice și rece este aici! Ce urâtă-i casa asta! Hai înapoi, acasă...* etc. ne-au fost, cel puțin pentru mine, o dezgustătoare imagine a unui formalism crunt în ceea ce privește laudăroasa viață de credință afișată în vorbe atât de smerite altădată.

Mă întorc tăcut împreună cu părintele paroh și, văzându-l abătut, i-arunc o privire întrebătoare, la care Sfinția Sa îmi răspunde șocat: *Degeaba am predicat și azi! N-au înțeles nimic oamenii aceștia!*

(continuare în p. 7)

Preot Petru RONCEA

Rugăciunea este starea de simțire a lui Dumnezeu

(urmare din p. 1)

rugăciunii permanente. Ei devin „teologi” fără să studieze structurat știința teologiei. De fapt, Sfântul Evagrie Ponticul a sesizat aceasta de foarte mult timp zicând: „*cel care se roagă este teolog*”. Adică cel care știe să intre prin rugăciune în legătură directă cu Dumnezeu, acela se odihnește în El participând la Taina persoanei Lui fără să se confunde cu El, iar Dumnezeu îi descoperă noi valori spirituale și noi sensuri ale existențialității. Puterea cu care Dumnezeu se descoperează unui suflet smerit și sincer în rugăciune, depășește de infinite ori forța viziunii sau a vedeniei. Viziunea sau arătarea lui Dumnezeu, a unui înger sau a unui sfânt, constituie pentru mulți oameni ai zilelor noastre garanția supremă a realităților transcendente. Cu toate acestea, viziunea se pretează la foarte multe iluzii. Ea presupune o relevare exterioară a unui personaj oarecare, fie el sfânt, în timp ce rugăciunea păstrează marile experiențe în plan interior. Pe Dumnezeu nu trebuie să-L vezi, ci trebuie să-L simți. Întâlnirea cu El în rugăciune constituie o experiență interioară atât de complexă și adâncă, încât aceasta nu poate fi exprimată prin limbajul convențional, pentru că mintea și inteligența trebuie să se oprească în fața misterului divin. Dumnezeu rămâne inefabil, iar întâlnirea noastră în rugăciune cu El rămâne suprema descoperire a omului, aici, în „*valea plângerii*”.

Trebuie să subliniem și faptul că rugăciunea autentică are exigențele ei. Ea nu se dobândește în mod automat, fără anumite eforturi din partea noastră. Rugăciunea curată, adevărată, presupune prezența Duhului Sfânt, care El Însuși Se roagă în noi „*cu suspine negrăite*” (Rom 8, 20). Deci, rugăciunea adevărată este condiționată de venirea Duhului Sfânt, de o „*epicleză*” a Duhului Sfânt făcută nouă, fiecăruia, în mod individual. Duhul Sfânt, o dată coborât în inima noastră, ne face să trăim în planul realităților divine și umane, iar rugăciunea se realizează de la sine, fără nici un efort uman, întrucât

Dumnezeu dorește tot ceea ce dorim noi pozitiv și util în perspectiva întâlnirii cu El. În acel moment, viața noastră devine viața Lui, voința noastră, voința Lui, lucrarea noastră, lucrarea Lui. Deci, El se alătură aspirațiilor noastre pe care le înalță și le înobilează, le conferă o nouă dimensiune și o nouă finalitate, le sporește în demnitate și amploare, dându-le perspectiva vieții veșnice. În același timp, Duhul Sfânt transformă „*tentativa*” noastră de rugăciune în rugăciune autentică. Omul, de unul singur, nu este capabil de rugăciune, întrucât aceasta este o întreprindere în doi. Este o conlucrare, o împletire de eforturi, o întâlnire între om și Dumnezeu.

Prin urmare, rugăciunea, ca prezență și lucrare a Duhului Sfânt în om, aduce mângâiere, pace, liniște și bucurie și ea ne dă prilejul fericit să ne unim cu Dumnezeu, izvorul bucuriei și al vieții veșnice. De aceea, rugăciunea a fost numită de către Sfinții Părinți „*respirația sufletului*”, „*termometrul credinței*”, „*lucrarea minții ascunsă în inimă*” etc.

Pentru a dobândi aceste bunătăți inefabile, Biserica, mamă care pregătește fiii ei pentru întâlnirera supremă cu Dumnezeu, învață și pune la dispoziție mijloacele de dobândire a acestui atribut ființial. Unul din aceste mijloace este punerea la dispoziția celor care vor să se roage diferite cărți de rugăciuni, în care creștinul găsește tot ce are nevoie pentru a intra în comuniune cu Dumnezeu în orice moment al zilei. Dar, din păcate aceste cărți de rugăciuni apar fără binecuvântarea noastră, a ierarhilor, iar unele rugăciuni, alcătuite la întâmplare, pe lângă faptul că sunt neinspirate, pot avea un conținut teologic eronat și nu aduc folosul scontat. De aceea, sfătuim pe credincioșii noștri, prin intermediul acestei publicații, să-și procure cărți de rugăciuni, acatistiere, psaltiri etc, numai de la Biserică și cele care sunt tipărite sub binecuvântarea unui ierarh al Bisericii noastre Ortodoxe.

Fie ca Dumnezeu să binecuvânteze pe toți cei care se roagă în Duhul Bisericii!

Mi-e Raiul Veșniciei

Mi-e Raiul Veșniciei
Din cerul după stele
Scăldat în negrăite
Culori de curcubeu
Pe plaiurile-ntinse
Cu crini și albăstrele
Vin unduind miresme
Trecând spre Dumnezeu.

Și toate-s raze albe
Vibrării dăruite
Că-n imnul lor feeric
Se recunosc chemări
Din suflete de îngeri
Și coruri mântuite
Plutind a-nștiințare
Spre neaprinse zări.

Ca într-un vis de-o clipă
Ființa mea sihastră
Își urcă-n Rai trăirea
Vedeniei de har
Și într-un zbor de aur
Ca pasărea măiastră
m-ating de-al meu tezaur
de parcă-s la hotar.

Presb. Nina RONCEA

Primii pași în viața monahală alături de Părintele Cleopa

Despre Părintele Cleopa s-au spus multe și se vor mai spune, încât nu știu dacă se va epuiza curând izvorul amintirilor ieșite din memoria celor care au avut imensa șansă de a fi contemporani cu acest mare cuvios al ultimelor decenii din mileniul al II-lea. A fost un părinte iluminat de Duhul Sfânt, care s-a adăpat la Izvorul din care curge „apa vieții” și a devenit pentru mulți el însuși „izvorul de apă săltătoare spre viața cea veșnică” (cf In 4, 14).

Mersul terestru al „marelui avvă”, cum îl numesc unii, a fost asemănător cu al multor călugări sfinți, intrați de mult în sinaxarul Bisericii noastre. Nu știm dacă Părintele Cleopa avea conștiința sfințeniei vieții sale (sfântul nu conștientizează dimensiunea propriei sfințenii), dar, pentru că cu atâta naturalețe și smerenie se considera „un putrigai legat cu sârmă”, înseamnă că era plin de Duh Sfânt, om filocalic și smerit. Lucrarea lui tainică cu Dumnezeu nu o știa nimeni.

Îmi amintesc, cu bucurie, de anii petrecuți în preajma acestui om minunat, trimis de Dumnezeu într-un timp anume pentru acest popor binecuvântat și „consumator de sacru”. Abia împlinisem 15 ani când, la hramul Mănăstirii Sihăstria, din 8 septembrie 1969, intram ca frate în obștea acestei mănăstiri. Părintele Cleopa tocmai se întorsese din pustie, unde a trăit câțiva ani buni, retras pentru a se împărtăși din experiența isihastă, dar și pentru a se ascunde de «eghemonii» regimului totalitar al epocii comuniste care-l urmăreau. Părintele cuvânta pelerinilor adunați la hram. După înțelegerea mea de atunci, mi se părea că un sfânt vorbea despre tainele lui Dumnezeu și despre drumul pe care trebuie să-l urmeze creștinul spre împărăția cerurilor. Cuvintele lui erau pline de

sens și dătătoare de speranță. Cum să nu te atașezi sufletește de un asemenea om? Acea întâlnire cu Părintele Cleopa a constituit premiza vieții mele călugărești. Mulțumesc lui Dumnezeu pururea că, din primele zile în obștea Mănăstirii Sihăstria, am avut șansa să aleg, dintre părinții îmbunătățiți

de atunci, pe cei care să-mi ghideze primii pași sovăielnici în viața călugărească. Și l-am ales pe părintele Paisie Olaru - ca duhovnic, pe părintele Petronie Tănase - ca profesor și pe Părintele Cleopa - ca povățuitor și dascăl spiritual. Părintele stareț de atunci, Protosinghelul Caliope Apetrei, m-a introdus și pe mine în ceata câtorva tineri, pe care-i ferea de ochii iscoditori ai celor care aplicau cu strășnicie Decretul 410 - de tristă amintire pentru călugări - și ne-a dat la școala duhovnicească a părintelui Cleopa.

Îmi amintesc cu plăcere de predicile sale duminicale, de sfaturile duhovnicești ținute în fiecare vineri dimineața, după ce se

citea în biserică molitvele de spovedanie. De asemenea, îmi amintesc de glumele duhovnicești ce ni le spunea în trapeză, la cina de duminică seara, înainte de începerea Postului Mare, căci, spunea el: «Nu trebuie să intrăm în post triști, cu fețele posomorâte...!»

În anul 1970 a venit un ordin «de sus», prin care se impunea Părintelui să nu țină predici mai lungi de un sfert de oră. Cu umorul său, bine cunoscut, a replicat: «Păi, eu într-un sfert de oră abia fac introducerea predicii, când să mai spun și conținutul ei...!» Și ca să nu supere pe «cei de sus», vorbea în biserică mai puțin, însă continua la trapeză, sau de pe cerdacul chiliei sale; uneori în mijlocul naturii.

Îmi aduc aminte cu nostalgie și de acele ieșiri prin poienile și locurile izolate ale munților din jur. În anumite duminici de vară, după Sfânta Liturghie, plecam împreună cu Părintele prin codrii seculari, care înconjurau ca o cetate bazinul Sihăstriei, pe care îi cunoștea ca pe propria-i ființă. Hălăduiam prin locuri frecventate doar de fiarele sălbatice. Acolo ne învăța despre legătura omului cu «zidirea lui Dumnezeu» și ne povestea îndelung despre «descoperirea lui Dumnezeu din fapte și din firea lucrurilor». Ne întorceam, uneori, noaptea târziu, când începea Utrenia de la miezul nopții. În serile înstelate, primeam o adevărată lecție de astronomie. Era un bun cunoscător al cerului văzut și nevăzut.

Totdeauna simțeam cum se crea o stare de har în preajma acestui om deosebit.

De la el am înțeles că valoarea în fața lui Dumnezeu nu se măsoară după funcția pe care o avem în ordinea umană, ci după intensitatea dragostei și sfințenia vieții.

† Ioachim Băcăuanul
Arhiepiscop vicar al
Episcopiei Romanului

Însemnătatea faptelor bune pentru mântuire

Duminica lăsatului sec de carne, cu o săptămână înainte de Postul Mare, este numită și Duminica înfricoșatei Judecăți pentru că în pericopa evanghelică rânduită a fi citită la Sfânta Liturghie Mântuitorul arată cum se va face judecata de apoi și condițiile pe care trebuie să le îndeplinim pentru a dobândi fericirea vieții veșnice. Este vorba anume de faptele de milostenie față de semenii noștri în nevoie de care se va ține seama și care vor hotărî pe vecie soarta noastră. Identificarea Mântuitorului cu toți cei care au nevoie de ajutorul nostru și pe care-i numește frați mai mici ai Săi are rostul pe de o parte de a sublinia importanța acestor datorii, iar pe de altă parte, de a arăta că El intervine personal ca să ne determine cu maximă putere la împlinirea lor. El precizează în același timp legătura strânsă dintre aceste fapte și credința în Hristos și iubirea față de El.

Dacă Mântuitorul vorbește aici numai de faptele de milostenie ca fiind necesare pentru mântuire, nu trebuie să tragem concluzia că acestea ar fi singurele noastre datorii. Ca dovadă avem faptul că El spune altădată: «Cel ce va crede și se va boteza se va mântui», socotind în acest chip credința în El și harul divin primit prin Taina Botezului ca fiind de neapărată trebuință pentru mântuire. Pentru lămurirea noastră asupra acestei nedumeriri ca și asupra altora asemănătoare vom căuta să arătăm pe scurt care este învățătura Bisericii noastre despre însemnătatea faptelor bune pentru mântuire și temeiurile ei.

Dumnezeu ne-a creat după chipul și asemănarea Sa. Chipul lui Dumnezeu în ființa noastră constă din puterile sufletești creatoare prin care ne orientăm și tindem spre Dumnezeu. Asemănarea cu Dumnezeu o realizăm prin desăvârșirea morală. Încă la creație Dumnezeu a poruncit lui Adam și Evei să crească, adică să se dezvolte.

Mântuitorul precizează această poruncă prin cuvintele: «Fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru din Ceruri este desăvârșit». Desăvârșirea trebuie să fie

deci obiectivul tuturor străduințelor noastre, pentru că numai ea ne asigură fericirea veșnică pe care o dorim toți.

Așadar, pentru mântuire avem neapărată nevoie de fapte bune.

După învățătura Bisericii noastre, prin fapte bune înțelegem toate faptele săvârșite potrivit cu poruncile divine și cu ajutorul harului divin cu care conlucrăm conștient și de bună voie.

Faptele bune sunt toate actele noastre conforme cu voința lui Dumnezeu, cunoscută din legea morală naturală și legile morale pozitive, dumnezeiești și omenești; fapte care izvorăsc din iubire față de Dumnezeu și față de aproapele și într-o colaborare liberă cu harul dumnezeiesc. Acestea sunt rugăciunea, postul, faptele de milostenie față de aproapele, precum și toate faptele prin care se realizează binele individului și binele obștesc.

Tot ceea ce se face pentru Domnul sau ca pentru Domnul — care este Binele Suprem — este o faptă bună, potrivit cuvintelor Mântuitorului: «Orice ați făcut unuia din acești frați mai mici ai Mei, Mie Mi-ați făcut» (Matei XXV, 40; Marcu IX, 42). De aceea Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă: «Orice faceți sau cu cuvântul sau cu lucrul, toate să le faceți întru numele Domnului Iisus» (Coloseni III, 24).

Se cuvine să precizăm că pentru ca o faptă să fie morală bună, trebuie să corespundă voinței lui Dumnezeu după toate părțile ei și anume după obiect, motiv, scop, intenție și împrejurări.

Astfel, fapta în sine trebuie să fie poruncită de Dumnezeu, motivul ei să fie iubirea față de Dumnezeu sau sentimente care nu o contrazic, scopul ultim să fie preamărirea lui Dumnezeu, iar intenția să fie fără reproș. De asemenea, împrejurările privitoare la particularitățile care individualizează fapta, precum sunt: datele privind persoana celui ce săvârșește fapta, locul, timpul și modul în care se face, mijloacele folosite etc. trebuie să fie și ele în perfect acord cu voința lui Dumnezeu.

Dar toate aceste condiții le împlinește în mod firesc, fără greutate și fără prea multă gândire, cel care lucrează pătruns și călăuzit de iubirea față de Dumnezeu și de semenii.

Faptele bune sunt de neapărată trebuință pentru mântuire. Mântuitorul spune categoric: «Nu tot cel ce-Mi zice: Doamne, Doamne, va intra întru împărăția Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri» (Matei VII, 21).

Formele în care poate și trebuie să se facă milostenia sunt multe și variate, în funcție de nevoile aproapelui, de posibilitățile noastre și de împrejurări. În *Mărturisirea Ortodoxă*, Sfânta noastră Biserică arată direcțiile principale în care trebuie să se practice milostenia. Acestea se cuprind mai întâi în următoarele șapte fapte de îndurare **trupească**: hrănirea celor flămânzi, adăparea celor însetați, găzduirea celor fără adăpost, îmbrăcarea celor goi, îngrijirea și cercetarea celor bolnavi și a celor în nevoi și necazuri și îngroparea săracilor. Urmează faptele îndurării **sufletești** tot în număr de șapte și anume: întoarcerea celor păcătoși la calea virtuții, învățarea dreptei credințe a celor neștiutori, buna sfătuire la nevoie, rugăciunea la Dumnezeu pentru aproapele, mângâierea celor întristați, suportarea ocărilor și iertarea celor ce ne-au greșit.

Este ușor de înțeles că pentru înfăptuirea tuturor acestor binefaceri este necesar mai întâi să ne pregătim serios practicând și alte virtuți. E nevoie, spre exemplu, de muncă asiduă pentru a produce bunurile materiale necesare celor flămânzi, goi și bolnavi și pentru a ne ridica nivelul pregătirii intelectuale și morale ca să fim capabili de a împlini datoriile față de sufletul aproapelui.

De aceea nu trebuie să neglijăm nici o virtute, dar, mai presus de toate, să cultivăm iubirea, care este izvorul și ființa tuturor virtuților.

Maica Domnului în slava Întrupării lui Hristos

Poate primi o supracinstire cum se cuvine numai acea Fecioară care a fost prorocită de profeții lui Dumnezeu pentru un scop cu totul aparte de gândirea omenească. Sfințirea unei astfel de Fecioare prin harul Duhului Sfânt se realizează chiar dinaintea nașterii sale. În clipa nașterii și în tot restul vieții – atât a celei pământești cât și a celei de apoi – ea este însuflețită deplin de dumnezeirea Tatălui din ceruri. O astfel de Fecioară s-a învrednicit a fi Maica lui Iisus Hristos.

Sfințenia s-a arătat la ea pe baza neprihănirii din veac a lui Iisus Hristos. În această sfințenie, ca orice stăpână, domnește necurmat Sfânta Maică a Domnului – «Pururea-Fecioară». Ca exemplu de credință față de poporul său, Preacinstita Fecioară Maria, plină fiind de Duh Sfânt, arată tuturor un model de trăire duhovnicească în Dumnezeu. Tot ce-o înconjoară se umple de duh dumnezeiesc, așa cum Duhul Sfânt – în limbi de foc – S-a revărsat asupra Sfinților Apostoli, la Cincizecime.

Lucrarea Maicii Domnului, nașterea din pântecul ei a Fiului lui Dumnezeu, evocă cinstea Fecioriei sale observată de Ochiul Preasfânt al Ziditorului. Slăbiciunea sufletelor creștine arată, dimpotrivă, ne folosirea acestei șanse spirituale a mântuirii oferite omenirii, mântuire la baza căreia stă chiar Sfânta Fecioară Maria. Pentru toți, acesta este un semn de credință, o cale spre desăvârșirea sufletului.

Gradul înalt al sfințeniei nemărginite a Maicii Domnului este evidențiat de faptul că aceasta poartă «**coroana credinței Fiului Său – Iisus Hristos**». Primită cum se cuvine, ea împărtășe mereu și mereu această credință în mulțimea tot mai păgână de astăzi care se depărtează, puțin câte puțin, de la *viața lui Hristos* – stare ce a prins rădăcini în conștiința făpturilor pământești.

Cuvintele străbune ale Sfinților noștri Părinți, în ceea ce privește luarea în seamă a cinstirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, oferă un prilej unic de ascultare duhovnicească față de Însuși Hristos, care S-a zămislit în preacuratul pântec al ei. Oricine dintre noi care nu acordă atenție cuvenită acestui fapt desăvârșit în Hristos, atunci acela se va pierde de pe culmea duhovniciei celei adevărate, în care domnea mai înainte, când era în credința cea dreaptă. Aceasta este o problemă gravă de care multe persoane se împiedică în calea vieții lor, pierzându-se încetul cu încetul în fumul păcatului.

Un creștin adevărat se jertfește pentru cinstirea Maicii Domnului. Căci în fruntea Bisericii și a slavei lui Hristos se află însăși Fecioria Maicii Domnului. Prin cinstirea ei este cinstit Însuși Mântuitorul lumii – Hristos, Care S-a zămislit în pântecul Maicii Maria – fapt prorocit mai înainte venirii lui Iisus pe acest pământ.

Teofil RONCEA

elev, clasa a VII-a, Târgu-Ocna

CE TREBUIE SĂ FACĂ UN CREDINCIOS CARE VINE LA BISERICĂ

O datorie elementară de conștiință creștină ce revine oricărui bun credincios este participarea acestuia la slujbele religioase din timpul anului, fiind totodată și o dovadă a conștiinței de enoriaș, adică de membru viu, activ al unei parohii.

Prezența la Sfânta Biserică presupune în primul rând o pregătire prealabilă, o curăție trupească și sufletească. Să fim împăcați cu toată lumea, uitând vrăjmășia și dușmănia și iertând pe cei care ne-au greșit, cu atât mai mult dacă dorim să ne și împărtășim. Știind că biserica este casa lui Dumnezeu, se cuvine să avem o ținută vestimentară decentă și de bun simț.

Venind la biserică, se cade să ne aducem fiecare jertfa noastră la Sfântul Altar (lumânări, tămâie, vin, prescură) și, o dată intrați în sfântul locaș, să ne comportăm ca și cum Dumnezeu ar fi de față.

Așa cum spune o ectenie rostită, în biserică, trebuie să intrăm „cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu”; și așa cum ne îndeamnă heruvicul, „toată grija cea lumească să o lepădăm”. Pășind în biserică, ne închinăm mai întâi la icoana de pe iconostas, apoi la celelalte icoane. Dacă cineva sosește după ce s-a scos Sfânta Evanghelie în mijlocul bisericii, se va închina cu metanie la Sfânta Evanghelie, pe care o sărută, apoi pe la icoane. Trecerea de la o icoană la alta prin fața Sfințelor Uși este permisă. Dacă se află Sfânta Evanghelie nu trecem prin fața ei.

După ce ne-am închinat, este bine să aprindem lumânări în sfeșnice și să dăm de pomană lumânări aprinse de sufletul celor apropiați ai noștri, trecuți la cele veșnice. După ce ne ducem pomelnicul și darurile la Sfântul Altar, ne căutăm un loc, ales în funcție de rânduiala locală (bărbații în partea dreaptă sau în față, femeile în partea stângă sau mai în spate).

Ținuta în timpul slujbelor trebuie să fie plină de seriozitate și demnitate: fie că stăm în picioare ori șezând în strană sau pe un scaun, trebuie să fim cu toată cuviința și concentrarea necesară; nu este îngăduit să se rădă, să se

vorbească, să se glumească sau să se întoarcă privirea spre cei care intră în biserică sau să se umble dintr-o parte în alta provocând dezordine.

Trebuie să urmărim cu maximă atenție lucrarea care se desfășoară și care ne cuprinde pe toți, să rostim odată cu preotul toate rugăciunile și cântările, închinându-ne și îngenunchind la anumite momente. Împlinind îndemnul psalmistului: „Toată suflarea să laude pe Domnul”, este bine să cântăm împreună cu tot poporul în biserică, aceasta fiind una din datoriile elementare ale fiecărui creștin. Este de dorit să rămânem în biserică pe tot parcursul desfășurării sfintei slujbe, deoarece a pleca din biserică înainte de terminarea slujbei înseamnă lipsă de respect față de cele sfinte și față de cei ce urmăresc cu toată atenția slujba, iar Sfântul Ioan Gură de Aur compară pe cei ce părăsesc biserica înainte de terminarea Sfintei Liturghii cu luda care a plecat de la Cină înainte de terminarea acesteia.

O mare datorie, pentru a nu deranja sfânta slujbă este aceea de a avea grijă de copii, care de obicei sunt nerăbdători. Dacă se întâmplă ca aceștia să fie prea mici și să plângă este bine să ieșim cu ei afară până se liniștesc și apoi să revenim. E mare păcat să deranjăm Sfânta Liturghie.

Chiar dacă nu ne împărtășim, pentru că acest lucru necesită o pregătire prealabilă mai amplă, e bine să venim la biserică nemâncăți pentru a lua sfânta anaforă. Sfânta anaforă trebuie să o luăm personal; odată cu aceasta sărutăm și sfintele icoane, luându-ne rămas-bun de la sfânta biserică și de la preot. Dacă nu facem așa e ca și cum am pleca de la cineva fără să-l salutăm, lucru nepermis, nepolitic.

Așadar, fraților, pentru a da Sfintei Liturghii însemnătatea pe care o are în cadrul vieții creștine trebuie să respectăm aceste reguli, dovedindu-ne calitatea de enoriași, adică de mădulare vii ale Bisericii creștine.

Preoteasa Înv. Marta PÂNZARU

Exagerări la romano-catolici despre Maica Domnului

Biserica Ortodoxă a păstrat și mărturisit totodată dreapta învățătură despre Sfânta Fecioară Maria.

Biserica Romano-Catolică s-a abătut de la această învățătură printr-o dezvoltare a acesteia care a dus la exagerări și devieri, venind cu noi învățături:

A) **Învățătura despre imaculata concepție** a Sfintei Fecioare, după care Sfânta Fecioară s-ar fi născut fără păcatul strămoșesc, învățatură decretată dogmă la 3 decembrie 1844;

B) **Învățătura că Sfânta Fecioară este „împreună-răscumpărătoare”** a neamului omenesc cu Iisus Hristos, în prezent ca părere teologică, dar cu perspectivă de dogmatizare;

C) **Înălțarea cu trupul la cer** a Sfintei Fecioare, decretată ca dogmă la 1 noiembrie 1940;

A) Imaculata concepție

Dogma papală a imaculatei concepții nu îndeplinește nici măcar în parte condițiile unei adevărate dogme, întrucât nu numai că nu-i mărturisită nici de Sfânta Scriptură nici de Sfânta Tradiție, dar chiar stă în contradicție cu acestea.

Sfânta Scriptură învață clar că toți oamenii, afară de Cel care S-a făcut om, Iisus Hristos, se nasc cu păcatul strămoșesc (Rom V, 12: „De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii pentru că toți au păcătuit în el”).

Despre vreo curățire a Fecioarei de acest păcat, înainte de zămislirea Fiului ei, Sfânta Scriptură nu vorbește nicăieri.

Deci, a susține că un om, în speță, Fecioara Maria, s-a născut pe cale naturală, dar fără păcatul strămoșesc, înseamnă a contrazice cuvântul dumnezeiesc al Sfintei Scripturi.

Cele două texte scripturistice (Fac III, 15: „Dușmănie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa călcâiul” și Luca I, 28: „Și intrând

îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei”) aduse de romano-catolici în sprijinul imaculatei concepții, nu cuprind nimic în favoarea acestei învățături. Cel dintâi, protoevangheliul, nu cuprinde deloc ideea curățirii Maicii Domnului, fiindcă nici nu se referă la ea, ci exclusiv la Eva, și exprimă fângăduința unui mântuitor, urmaș al femeii, mântuitor care, învingând răul, va pătimi. Cel de-al doilea, în care în

legătură cu Fecioara se găsește expresia „plină de har” sau „cu har dăruită”, nu se referă la harul mântuirii, adică al ștergerii păcatului strămoșesc, fiindcă acest har nu îl putea avea Fecioara în acel moment, întrucât el nu se dă exclusiv „în” și „prin” Iisus Hristos.

A susține că cineva se poate mântui înainte și în afară de Iisus Hristos, înseamnă a contrazice însăși știința creștinismului ca religie a mântuirii în Hristos.

Ca și Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție prin Sfinții Părinți nu vorbește nicăieri despre imaculata concepție a Fecioarei.

La Sfinții Părinți sunt multe texte în care se afirmă că toți oamenii afară de Iisus se nasc cu păcatul strămoșesc.

Și cine ar putea spune că Fecioara nu a fost om sau că nu a fost numai om?

În concluzie, prin dogma despre imaculata concepție a Fecioarei Maria, catolicismul vrea să pună pe Fecioara într-o egalitate cu Iisus.

B) Împreună răscumpărătoare

Doctrina teologică a catolicismului despre Fecioara Maria împreună răscumpărătoare cu Hristos a neamului omenesc este la fel de neîntemeiată ca și pretinsa dogmă a imaculatei concepții, fiind cu desăvârșire străină Scripturii și Tradiției.

Cuvântul dumnezeiesc al Scripturii spune clar că „Unul este mijlocitorul între Dumnezeu și oameni” (I Tim II, 5). Nici un loc din Sfânta Scriptură nu arată că pe lângă Iisus Hristos ar mai fi cineva care să lucreze la mântuirea obiectivă. Nici Biserica nu a învățat niciodată așa ceva. Mântuirea nu o poate săvârși decât Iisus Hristos, fiindcă numai El aparține și dumnezeirii și omenității și astfel unește și împacă în sine pe om cu Dumnezeu, numai El poate să zdrobească păcatul și să dăruiască iertare și viață veșnică, deci să mântuiască.

A spune că Fecioara Maria este împreună răscumpărătoare sau mântuitoare cu Hristos, înseamnă a o așeza în paralelă cu Hristos, a ridica o făptură în rând cu Dumnezeu.

Catolicismul dă titlu Fecioarei Maria de „Maică a tuturor harurilor” susținând că toate harurile ne vin de la Dumnezeu prin ea.

Niciodată Biserica Ortodoxă n-a învățat că harurile ne vin toate „prin Fecioara”, căci noi am fost învățați că toate harurile ne vin de la Dumnezeu prin Duhul Sfânt în Biserică.

C) Înălțarea Fecioarei cu trupul la cer

Și aici se manifestă tendința catolică de a așeza pe Fecioara Maria în paralelă cu Iisus Hristos și de a o

DEZILUZII PASTORALE

(urmare din p. 1)

Deși eram obișnuit cu aceste deziluzii pastorale, totuși mi s-a părut că cerul întreg cade atunci peste mine. Participasem la o înmormântare care socoteam că va fi o frumoasă mărturie a credinței ortodoxe și m-am pomenit din nou cu o contramărturie, o înfrângere rușinoasă, o cădere din frumusețea nădejzii în viața viitoare.

Din loc în loc, fiecare avem de trecut prin niște examene ale credinței și ale ostenețelor noastre pe calea Domnului. Un examen poate fi un necaz ce cade peste noi, o boală nedorită, o despărțire neașteptată. Ba, și o muștrare sau o pedeapsă sunt deseori examene în care ne adunăm calificative pentru marea încercare a morții.

Nu vi s-a întâmplat niciodată să rămâneți stupefiați de comportarea necreștină a unora dintre cei mai aleși credincioși, după socoteala noastră, când au fost loviți în vreun fel în orgoliul lor? N-ați rămas descurajați niciodată când cineva, căruia i-ați vorbit despre Dumnezeu zeci de ani de zile, deodată să cadă într-un păcat fără să se mai ridice? Sau să se mânie nesperat de demonic ori să rostească cuvinte triviale, pe care nu le-a folosit niciodată?

Ei bine, astfel de deziluzii le cunoaște, cel mai adesea, preotul, mai ales cel râvnitor pentru mântuirea turmei încredințate. Dar le cunosc și misionarii dintre mireni cei

care, cu timp și fără timp, povățuiesc pe frații lor pe calea mântuirii. Câți părinți nu sunt dezamăgiți de fiii lor, cărora educația străzii le-a înăbușit-o pe cea de acasă! Câți educatori, pentru elevii care aduc rușine școlii ce i-a consacrat pentru viață! Câți lucrători împreună cu Dumnezeu la mântuirea neamului lor, pentru frații cei risipitori ai darului!

Îmi stăruie și acum în minte, parcă sunând mai chinuitor, cuvintele fratelui meu preot: *Degeaba am predicat și azi! N-au înțeles nimic oamenii aceștia!* Și, când văd pe marginea gropii noastre comune roadele neascultării și ale mândriei dând în pârg, păzite cu multă evlavie să nu cadă înainte de vreme, aproape că-mi vine să iubesc tăcerea mai mult decât cuvântul, cum se și cuvine.

Am scris aceste cuvinte de durere nu ca să descurajez pe nimeni dintre cititori de la autentica trăire creștinească ortodoxă la care ne cheamă Biserica noastră străbună. Ci pentru a aduce aminte tuturor că predica Altarului ne va fi poate cea mai grozavă mărturie în ziua Judecării lui Dumnezeu că n-am crezut deplin nici în învierea morților și nici în viața viitoare. Dar și că avem încă privilegiul mântuirii dacă ascultăm măcar în ceasul din urmă glasul mângâietor al lui Hristos Domnul nostru: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (In 11, 25).

Exagerări la romano-catolici...

scoate din rândul oamenilor. Căci așa după cum s-ar fi născut fără păcatul strămoșesc ar fi murit altfel decât toți oamenii, adică nu după o necesitate a firii umane în urma căderii ci mai ales pentru primirea de bunăvoie a morții, din care ar fi rezultat că este un merit al ei Învierea și Înălțarea. Adevărul este că Fecioara Maria moare ca toți oamenii, numai că, unită fiind cu Hristos, ea trece ușor prin moarte, ca dreptii în Hristos și neasemănat mai presus decât ei.

Nu a existat și nu există nevoia dogmatizării acestei credințe, întrucât nu s-a ivit nici un pericol de rea înțelegere și nici de dezbinare în Biserică pe această temă. Catholicismul exagerează și pe această temă numai din dorința de a atrage atenția asupra lui și de a afirma trufaș (mândru) și ostentativ o pretinsă superioritate față de cealaltă parte a creștinătății.

În fine, și această exagerare, făcându-i pe catolici să fie deosebiți de alte confesiuni creștine, îndepărtează și mai mult catholicismul de tezaurul comun al creștinătății și prin aceasta îngreunează și mai mult reunirea bisericilor, care este un ideal spre care năzuiește, cu ajutorul lui Dumnezeu, orice creștin adevărat și neatins de o luciferică mândrie.

Cu toate că Biserica Ortodoxă împărtășește credința în înălțarea Sfintei Fecioara Maria cu trupul la cer, a considerat însă că această învățătură de complexitate tainică este mai

bine să nu fie definită printr-o formulare dogmatică, ea rămânând doar o credință generală în Ortodoxie, dar numai cu tradiție pioasă, nefiind confirmată de revelație și nici de martori.

Ortodoxia consideră această credință ca scumpă și circulabilă în evlavia poporului ortodox, dar precizează că nimic nu impune definirea ei în dogmă, aceasta cu atât mai mult cu cât Sfânta Scriptură și primele șase veacuri creștine nu ne dau temeuri revelaționale care să ofere elementele unei definiții lipsite de greșeli.

Din cea mai veche mărturie tradițională rezultă doar că Apostolii au găsit după trei zile mormântul gol, însemnând că Domnul Iisus Hristos a luat trupul Fecioarei la cer.

În timp ce învățătura ortodoxă afirmă că Sfânta Fecioară prin puterea Fiului ei a fost înălțată la cer, catolicii susțin că această înălțare s-a făcut prin puterea personală a Sfintei Fecioare.

Biserica Ortodoxă s-a ferit de a formula noi dogme care n-au temei în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, așa cum fac catolicii, ci au urmărit să păstreze nealterată învățătura tradițională a Bisericii creștine primare, singura bază pentru nădejdea de refacere a unității creștine.

Preot Gheorghe PÂNZARU

Eveniment duhovnicesc

Pe data de 2 februarie, curent, noi locuitorii comunei Bârsănești, am avut marea bucurie de a avea în mijlocul nostru pe Preasfințitul Dr. Ioachim Băcăuanul care a avut bunăvoința de a sluji la Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului” din satul Caraculău. Nu este prima prezență a Preasfintiei Sale la această mănăstire, ci este încă o treaptă urcată pe scara evoluției acestei mănăstiri care de cinci ani ființează aici prin mila lui Dumnezeu.

Putem spune că această mănăstire s-a născut în același an în care Preasfinția Sa a fost chemat și investit de către Arhiepiscopul cel Veșnic cu marele dar al Arhieriei, și poate de aceea aici, ca și în alte locuri duhovnicești, Preasfinția Sa vine cu bucurie și cu nădejdea că acest locaș de spiritualitate care abia a trecut de „durerile nașterii” va ajunge la starea de maturitate, atât din punct de vedere spiritual, cât și material.

Sfânta Liturghie s-a săvârșit în paraclisul mănăstirii, care este închinat Sfântului Ierarh Spiridon, mare făcător de minuni. Preasfinția Sa a fost înconjurat de un sobor de slujitori călugări și de enorie. Au fost prezenți Prea Cuviosul Părinte Serafim Huzdup, Exarhul mănăstirilor din Eparhia Romanului, Preacucernicia Sa Părintele Constantin Alupei, Protoiereu de Onești, Prea Cuviosul Părinte Daniel Leonte, Starețul Mănăstirii „Sfântul Ștefan cel Mare”, Prea Cuviosul Părinte Antim Gorchi, Starețul Mănăstirii „Acoperământul Maicii Domnului”, Dumbrăveni, din județul Constanța (fost stareț la Caraculău), Preacucernicia Sa Părintele Ioan Ursu, paroh al Parohiei „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, din Onești, Preacucernicia Sa Părintele Petru Roncea, parohul satului Gura Văii, Preacucernicia Sa Părintele Gheorghe Pânzaru, parohul satului Caraculău, Prea Cuviosul Părinte Cleopa Negru, de la Mănăstirea Pângărați din județul Neamț, Prea Cuviosul Ieromonah Teodor

Ambarus, preot slujitor la Mănăstirea Caraculău și Prea Cucernicul Părinte Arhidiacon Ciprian Ignat.

Slujba s-a ținut într-o atmosferă deosebită, rugăciunile Preasfintiei Sale și ale preoților slujitori unindu-se cu ale credincioșilor prezenți într-un număr mare la acest eveniment. Preasfinția Sa a rugat pe Dumnezeu să reverse Harul Său peste monahul Hristodor Anton Mihai, care s-a învrednicit de hirotonisirea sa întru ierodiacon pe seama Mănăstirii „Nașterea Maicii Domnului”, din Caraculău.

În cuvântul de învățătură rostit de către Preasfinția Sa a fost evocată importanța praznicului „Întâmpinarea Domnului” și, de asemenea, a fost adresat un îndemn la vigilență duhovnicească în ceea ce privește apariția pe Valea Troțușului a unor grupuri subversive pseudo-ortodoxe conduse de profesorul Dogaru.

La slujbă au participat și oficialități ale Municipiului Onești în persoana Domnului Viceprimar Ioan Negoită și a Domnului Ioan Butucaru, amândoi fii ai comunei Bârsănești și ctitori ai acestei mănăstiri, la care s-au alăturat și alți invitați distinși care au fost alături de acest sfânt locaș.

Ca o concluzie, putem spune că prezența pe aceste meleaguri a unei mănăstiri închinată Maicii Domnului este o binecuvântare a lui Dumnezeu care se face văzută prin vrednicia preoților și a credincioșilor din această zonă, prin rodnicia pământului, prin prezența ierarhului pe aceste meleaguri călcare de Ștefan cel Mare și Sfânt și prin rugăciunile neștiute făcute în taină de către monahii și monahiile ce viețuiesc aici unite cu ale credincioșilor.

P.C. Pr. Protosinghel Teodor AMBĂRUȘ CRISTIAN
Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului”, Caraculău

Istorioare mici cu înțeles mare!

Ariciul și iepurele

Un arici rugă pe un iepure să-l găzduiască puțin în cuibul său.

– Fii bun, lasă-mă puțin în cuibul tău – zise ariciul –, căci sunt cam bolnav și îți voi fi recunoscător!

Iepurele se învoi, dar, pe urmă, ce s-a întâmplat: Ariciul a început să-l împungă pe iepure cu acele lui și l-a tot împuns și depărtat, până l-a scos afară cu totul.

Așa se întâmplă și în lumea noastră cea sufletească.

Când lășăm păcatul să intre în inima și viața noastră, el omoară, rând pe rând, toate simțurile cele sufletești ale omului, până când, în sfârșit, rămâne el singur stăpân și tiran.

Uitați-vă la cei bețivi, zgârciți, desfrânați etc. Și veți vedea că așa este!

Setea și sănătatea

Sănătatea trupului o poți cunoaște și după sete.

Când ești sănătos, bei apa la termenele ei și nu poțtești mai mult decât ți-e lipsa. Dar, când ești bolnav, nu te mai saturi de apă. Din ce bei, tot mai mult ai bea.

Tot așa poți cunoaște și sufletul tău de s-a încuibat în el boala lăcomiei sau ba. Dacă ești mulțumit cu cât îți dă Dumnezeu și cu lucrul mâinilor tale, sufletul tău este sănătos și ferit de boala lăcomiei. Dar dacă niciodată nu mai ești îndestulat cu cât ai, ci tot mai mult și mai mult poțtești, atunci sufletul tău este bolnav de boala și setea lăcomiei.

(culese din cartea cu 600 istorioare religioase)

DIN GÂNDIREA PĂRINȚILOR BISERICII

Despre Rugăciune

„Dacă ești slăbit cu sufletul, roagă-te“, precum este scris; roagă-te cu frică, cu cutremur, cu osteneală, cu înfrânare și cu priveghere. Așa suntem datori să ne rugăm, mai ales pentru vrăjmașii rău năvăliți. Căci aceștia, ori de câte ori ne văd că stăm la rugăciune, ne stau și ei cu sânguință împotriva, sădind în mintea noastră cele ce nu trebuie, ca să ni le aducem aminte sau să le gândim la vremea rugăciunii. Așa vreau ei să ducă mintea în robie, iar rugăciunea noastră să o facă nelucrătoare, deșartă și nefolositoare. Căci deșartă cu adevărat și nefolositoare este rugăciunea făcută fără frică, fără trezvie și priveghere. (Evagrie Monahul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 71-72*)

Rugăciunea este vorbirea minții cu Dumnezeu. Rugăciunea este vlăstarul blândeții și al lipsei de mânie. Rugăciunea este rodul bucuriei și al mulțumirii. Rugăciunea este alungarea întristării și a descurajării. Rugăciunea neîmprăștiată este o înțelegere supremă a minții. Rugăciunea este urcușul minții spre Dumnezeu. Dacă dorești să te rogi, leapădă-te de toate, ca să moștenești totul. (Evagrie Monahul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 104-106, 109*)

Dacă vrei să te rogi, ai trebuință de Dumnezeu, care dă rugăciune celui ce se roagă. Prin urmare, cheamă-L pe El, zicând: «Sfințească-se Numele Tău, vie Împărăția Ta», adică Duhul Sfânt și Fiul Tău, Cel Unul Născut. Căci așa ne-a învățat, zicând: «În Duh și în Adevăr se cade să ne închinăm Tatălui». Cel ce se roagă în Duh și în Adevăr, nu-L mai preamărește pe Ziditor din făpturi, ci-L preamărește din El Însuși. Dacă ești teolog (dacă te ocupi cu contemplarea lui Dumnezeu), roagă-te cu adevărat; și dacă te rogi cu adevărat, ești teolog. (Evagrie Monahul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 112*)

Multe sunt felurile rugăciunii, care de care mai deosebit. Totuși nici una nu este vătămătoare, decât aceea care nu mai este rugăciune, ci lucrare diavolească... Când îți aduci aminte de Dumnezeu înmulțește rugăciunea, ca atunci când Îl vei uita Domnul să-Și aducă aminte de tine. (Marcu Ascetul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 287*)

Cel ce se roagă întru cumințenie rabdă cele ce-i vin asupra-i. Iar cel ce ține minte răul, încă nu s-a rugat curat. (Marcu Ascetul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 299*)

Nu există rugăciune desăvârșită fără o chemare a minții. Iar cugetul care strigă neîmprăștiat va fi auzit de Domnul... Rugăciunea

încă se numește virtute, deși e maica virtuților. Căci le naște pe acelea prin împreunarea cu Hristos. Tot ce am săvârșit fără rugăciune și nădejde bună, ne este pe urmă vătămător și fără preț. (Marcu Ascetul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 315*)

Roagă-te stăruitor la orice lucru, ca unul ce nu poți face nimic fără ajutorul lui Dumnezeu. Nimic nu ajută mai mult lucrării ca rugăciunea; și pentru a câștiga bunăvoința lui Dumnezeu, nimic nu e mai de folos ca ea. Toată lucrarea poruncilor se cuprinde în ea. Căci nimic nu stă mai sus ca dragostea de Dumnezeu. Rugăciunea neîmprăștiată e semn de iubire față de Dumnezeu la cel ce străluce în ea. Negrija de ea și împrăștierea ei e dovada iubirii de plăceri. (Marcu Ascetul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 323*)

Despre Dreapta Socoteală

Nici chiar vinul cel duhovnicesc, care înveselește inima omului, nu ne este îngăduit să-l bem fără dreaptă socoteală. Căci zice Cuvântul: „Cu sfat bea vinul“. Și iarăși zice: „Ca o cetate surpată și fără ziduri, așa este omul care nu face toate cu sfat“. În dreapta socoteală este înțelepciunea, în ea înțelegerea și simțirea, fără de care nu se poate clădi nici casa noastră cea mai dinăuntru și nu se poate aduna nici bogăția duhovnicească (...). Nici o virtute nu se naște și nu rămâne neclintită până la urmă, fără dreapta socoteală. Ea este maica și păzitoarea tuturor virtuților. (Casian Romanul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 170-171*)

N-ar fi pățimit el aceasta dacă ar fi fost întărit în virtutea dreptei socoteli, care l-ar fi învățat să nu se încreadă în judecata sa, ci să asculte sfatul Părinților și al fraților. (Casian Romanul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 171*)

Azis Gherman: Ni s-a arătat îndeajuns că dreapta socoteală este izvorul, rădăcina, capul și legătura tuturor virtuților. Dar dorim să aflăm în ce fel am putea-o câștiga? Și cum să cunoaștem adevărata dreaptă socoteală, cea de la Dumnezeu, spre deosebire de cea mincinoasă, amăgitoare și de la diavolul? A răspuns atunci avva Moise: Adevărata dreaptă socoteală nu se dobândește decât prin adevărata smerenie, care ne face să arătăm Părinților nu numai faptele, ci și gândurile noastre și să nu ne încredem în părerea noastră nicidecum, ci întru toate să urmăm povățuirile bătrânilor și să credem că aceea este bun ce vor socoti ei ca atare. Aceasta nu numai că face pe monah să rămână neabătut de la calea cea dreaptă prin discernământul adevărat, ci îl păzește și nevătămat de toate cursele diavolului. (Casian Romanul, *Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 174*)

Sfinții Împărați Constantin și...

Parohia satului Gura Văii, aparținând comunei Bârsănești, are ca sfinți ocrotitori pe cei dimpreună lăudați cu Apostolii, Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena.

La fiecare slujbă, se pomenesc patronii spirituali ai parohiei și însăși amintirea numelor lor crează o comuniune de dragoste și rugăciune între credincioși și aceia care mijlocesc în chip deosebit la tronul lui Dumnezeu pentru mântuirea și sănătatea celor ce-i cinstesc. Mai cu seamă, ziua deosebită dedicată lor, în cazul nostru, ziua de 21 mai a fiecărui an, trebuie să însemne pentru toți enoriașii parohiei un moment unic de cinstire doxologică a lui Dumnezeu care ne-a binecuvântat în tot decursul anului, pentru rugăciunile ocrotitorilor noștri sfinți.

Așadar, popasul ce-l facem lângă cei cinstiți de Biserică deopotrivă cu Apostolii, Măriții Împărați Constantin și maica sa, Elena, ne pofteste să ne adâncim în textul turmei și păstorului de la Ioan 10, 1-9, la Sfânta Liturghie, și, în continuare, de la același capitol, versetele 9 la 16, la Utrenie. Interesantă alegere a textelor biblice pentru doi împărați, deși aceste pericope se citesc la sărbătoarea unui ierarh, doar inversându-se locurile, sau același text de la Utrenie la mai mulți ierarhi. Cei doi de Dumnezeu încoronați n-au fost ierarhi, ci împărați, dar care și-au supus porfira de bunăvoie lui Hristos, recunoscându-L pe El ca Împărat peste toată lumea.

Rolul acestor împărați în istoria Bisericii este întocmai cu al Apostolilor, după cum li s-a

consacrat și definiția sărbătorii. Mai ales Sfântul Constantin, luminat fiind cu razele Duhului Sfânt la botezul primit prin Sfințitul Silvestru, toată Biserica a luminat, pentru care pricină lumea sectară îi pune în spate începutul decăderii Bisericii, socotindu-l vinovat de

decadența ce urmează vremii de libertate. În realitate, însă, amărăciunea împotrivorilor Crucii vine din cauza începuturilor ordonării dogmatice a adevărului credinței creștine, care, în libertatea credinței promulgată de împăratul incriminat, s-a putut realiza în soboare a toată lumea. Prima stihiră a Litiei ne prezintă datoria pomenirii: „Că, luminat fiind cu razele Duhului, toată Biserica lui Hristos o ai luminat, soboare de credincioși de pretutindeni ai adunat, în luminată cetatea Niceilor, unde întărătarea celor rău-credincioși s-a stins, și limbile

ereticilor au slăbit și au înnebunit; iar cununa ortodocșilor s-a înălțat, arătându-se credința“. O, dacă s-ar ridica azi un astfel de conducător care ne trebuie, câte limbi sectare n-ar înnebuni, scuișând venin de aspidă pe porfira dată lui de Hristos și pe care l-o predă fără rezerve?

În vremea aceea, Arie era ereticul ce tulbura Biserica. Dar atât de înșelătoare era învățătura lui – mai ales că figură între clerici, deci era ascultat – că numai o forță a Bisericii celei una din toată lumea putea s-o răstoarne. Și Dumnezeu a rânduit astfel vremurile, ca ierarhii și toți cei rânduiți să facă parte din oștirea primului Sinod Ecumenic să poată ajunge neîmpiedicați la marea confruntare. Sămânța ereziei era pregătită în vremea persecuțiilor. Câte învățături străine nu s-au strecurat și printre noi în vremea ilegalității? Dar vremea de libertate a adus atunci, ca și acum, timp prielnic lui Arie odinioară, și urmașilor lui în vremea de azi, să arunce cu noroi pe fața Bisericii. Oare nu cumva libertatea adusă de marele Constantin a avut ca scop tocmai demascarea ereticilor, între care Arie era căpetenie, sau lider, ca să folosim un termen actual? Poate că din această cauză numele lui provoacă indignare până azi în atâția oportuniști ai credinței, care stau cu un picior în dreapta credință, iar cu celălalt într-una mai ieftină.

Ceea ce caracterizează pe acești doi Sfinți, fiu și mamă, este iubirea și respectul față de Crucea Domnului. Sfântului Constantin i s-a arătat pe cer Crucea lui Iisus, precum spune și troparul: „Chipul Crucii Tale pe cer văzându-l...“

... mama sa, Elena

Mamei sale, Sfintei Elena, i s-a descoperit însăși Crucea Domnului ce era ascunsă între gunoaiile Ierusalimului: „Cu dorul și cu dragostea lui Hristos, rănită fiind maica odraslei celei preadulce, grăbindu-se, a venit la sfântul Sion, la locul cel sfânt, întru care S-a răstignit voind Mântuitorul nostru, ca să ne mântuiască pe noi; unde, Crucea ridicând, bucurându-se, a strigat: Slavă Celui ce mi-a dăruit mie aceea de care aveam nădejde“ (stihiră a Stihioavnei). Se păstrează până astăzi la Ierusalim, foarte aproape de Golgota, ca un fel de grotă sub pământ, locul unde Sfânta Elena a aflat cinstita Cruce.

Cititorule, poate n-ai văzut niciodată vreo fărâmbă din Crucea Domnului. Auzi că Sfânta Elena s-a bucurat pipăind Crucea de care avea nădejde, pe care-o cinstea, căci în semnul ei biruise fiul ei pe Maxențiu, tiranul ce chinuia cetățenii Romei. Poate nu vei putea ajunge la Ierusalim să-ți pleci fruntea pe lespede pe care s-a odihnit trei sute de ani Crucea Domnului. Dar s-o cinstești drept armă împotriva diavolului o poți face, desigur, cu

multă evlavie și cerească nădejde. O, dacă ești cinstitor al Crucii, nu vei avea îndoială asupra sărbătorii la care facem popas duhovnicesc în 21 mai al fiecărui an!

Să ne oprim o clipă asupra textului citit la această sărbătoare cu Bunul Păstor. De ce ascultăm evanghelia aceasta la cinstirea unor împărați? Sfântul Vasile cel Mare spune că păstoritul și demnitatea împărătească sunt responsabilități surori, cu singura deosebire că uneia îi este încredințată conducerea necuvântătoarelor, iar celeilalte, conducerea oamenilor¹. Astfel, păstoritul, spune marele ierarh, este temelia celei mai înalte științe: știința conducerii oamenilor. Însuși Domnul S-a numit pe Sine și păstor: „Eu sunt Păstorul cel bun“, și împărat: „Domnul puterilor, Acesta este Împăratul Slavei“ (Ps 23, 9). Dar am observat prezența în text și a năimitului și a lupului, a falsului păstor, năimitul, și a dezbinătorului, lupul care rupe turma și-o împrăștie. Nu-i așa că

mai potrivit text ca acesta nu putea fi altul care să zugrăvească desăvârșit icoana Sfinților Împărați? Pe vremea Mântuitorului, năimiții erau arhieriei și fariseii. Toți mai-marii poporului pe care-i mustra Mântuitorul făceau parte din ceata năimiților, a acelor ce păstoreau pentru propriul câștig. Minte noastră oboșită face atât de grabnic legătura între cei de-atunci și păstoriile de azi ai Bisericii. Dar să ascultăm ce spune în privința aceasta Sfântul Vasile cel Mare: „Și acum sunt mulți năimiți care-și vând viața pentru o neînsemnată și nenorocită glorie, care fac dezbinări în Biserică, întemeindu-se chiar pe cuvintele sănătoase ale Domnului“². Un năimit, în timpul primului Sinod Ecumenic, era Arie. După mai bine de o mie două sute de ani, un altul s-a numit Luther. Apoi, tot mai mulți, până azi, chinuind turma Domnului și lăsând lupul vrăjmaș să dezbină pe creștini, pe unii nimicindu-i, iar pe alții împrăștiindu-i.

O, câți năimiți n-a cunoscut Biserica lui Hristos! Propriu-zis, nu ei au dezbinat Trupul lui Hristos, că a dezbină este a diavolului, care-i lupul. Ei doar au venit cu învățături străine Bisericii, rupând gardurile ce păzeau frumoasa grădină a Casei Domnului. Și ce-a făcut lupul vrăjmaș, diavolul, prin aceste spărturi, ne-o arată istoria până azi. De aceea năimiților nu le cade bine punerea la punct a învățaturii de credință pe care măritul Constantin a ordonat-o ca împărat al creștinătății. Și ca încoronat al lui Hristos.

Preot Petru RONCEA

¹ Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii și cuvântări*, PSB 17, EIBMBOR, București, 1986, p. 585;

² Ibidem, pp. 586-587.

DESPRE REGULA POSTIRII ÎN POSTUL SFINȚILOR APOSTOLI

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, cu denumirea populară de Postul Sânpetrului, unul din cele patru posturi de durată din cuprinsul anului bisericesc, începe după Duminica tuturor Sfinților (are o durată diferită de la an la an, în funcție de data schimbătoare a Paștelui) și ține până la 28 iunie inclusiv.

Dacă sărbătoarea cade miercurea sau vinerea (29 iunie) postul se prelungește cu încă o zi, pe 29 făcându-se dezlegare doar la pește, untdelemn și vin.

De asemenea, în sâmbetele și duminicile acestui post avem dezlegare la pește, untdelemn și vin, iar dacă în zilele de luni, marți și joi cade sărbătoarea vreunui sfânt cu

doxologie (adică mai important) mâncăm pește. Dacă e miercuri sau vineri avem dezlegare numai la untdelemn și vin.

În toate zilele de marți și joi se dezleagă la untdelemn și puțin vin.

După cum vedem, acest post este mai puțin aspru și de aceea fiecare bun credincios are datoria de a-și da silința să-l respecte fiind un minunat prilej de curățire sufletească, săvârșire de fapte bune, contribuind la calea spre mântuire.

Dumnezeu să ne ajute să avem un post ușor și cu folos la zidirea noastră sufletească.

Preot Gheorghe PÂNZARU

POSTIM UȘOR CU... DULCIURI DE POST

1. Prăjitură cu mere

O jumătate kg mere decojite, rase se amestecă cu o cană de zahăr, după care se lasă 30 minute. Se adaugă o cană cu ulei, 2 căni făină, 2 linguri cacao și o mână de nuci tăiate mărunt. Se amestecă foarte bine după care se pune un pachet praf de copt și o linguriță de scorțișoară pudră. Tava se unge cu ulei și se tapetează cu făină. Se pune la cuptor când acesta este încins și se coace la foc potrivit. Se lasă în tavă pentru a se răci după care se taie în forme dorite.

Este un desert minunat pentru zilele de post și nu necesită mult timp de pregătire.

POFTĂ BUNĂ !!!

2. Chec cu nuci

Ingrediente: 2 cești zahăr; o ceașcă ulei; o ceașcă nucă măcinată; 2 cești suc de portocale; o linguriță coajă de portocală; o linguriță praf de copt; o linguriță bicarbonat de sodiu; 5 cești făină (toate ingredientele se măsoară cu aceeași ceașcă).

Preparare: zahărul se amestecă cu uleiul după care toate celelalte ingrediente pe rând. La sfârșit se adaugă făina în care s-au amestecat praful de copt și bicarbonatul. Se coace aproape o oră după ce am turnat compoziția în tava unsă și tapetată cu făină. Cine dorește poate pune deasupra miezuri întregi de nucă. Când se scoate de la cuptor se pudrează cu zahăr, iar rece se taie felii.

Preoteasa Marta PÂNZARU

Colegiul de Redacție

Președinte: PS Eftimie, Episcopul Romanului

Vicepreședinte: PS Dr. Ioachim Băcăuanul

Consultant: PC Protoieru Preot Constantin Alupei

Redactor-fondator: Preot Petru Roncea

Colaboratori: Preot Mihai Mitrea,
Preot Gheorghe Pânzaru, Preot Ciprian Genes,
Preot Petru Cuibar

CE ZIC SFINȚII DESPRE MÂNCĂRE

Îndestulează-te cu mâncare puțină și fără preț, nu cu multă și bogată. Iar dacă de dragul de a fi ospitalier îți merge gândul la vreo mâncare mai de preț, leapădă gândul acesta și nicidecum să nu-i dai ascultare, că prin el îți întinde vrăjmașul o cursă, ca să te abată de la liniște. (*Evagrie Monahul, Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 63*)

De fapt, mâncările gustoase și meșteșugit drese se fac unelte de dărâmare ale virtuții bine întărite, clătînd și dărâmând statormicia și tăria ei. (*Nil Ascetul, Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 256*)

Chiar numai pâine, sare și apă de-ai avea, și cu acestea poți să te faci vrednic de răsplata iubirii de străini. Iar de cumva n-ai nici de acestea, ci primești pe străin numai cu bunăvoință și îi întorci cuvânt de folos, de asemenea poți primi răsplata iubirii de străini. Că s-a zis: „Cuvântul este mai presus de dar”. Unele ca acestea trebuie să le cugeți asupra milosteniei. (*Evagrie Monahul, Filocalia I, Ed. Harisma, București, 1993, p. 64*)

Redacția buletinului duhovnicesc «Făclia Bisericii», mulțumește Domnului Mihai Coman, Primarul comunei Bârsănești, pentru sponsorizarea acestui număr al publicației.

«Făclia Bisericii» este supliment al revistei eparhiale «Cronica Romanului» și se află sub ascultarea duhovnicească a Episcopiei Romanului

Articolele spre publicare se primesc prin membrii Colegiului de Redacție sau pe adresa de e-mail: petruroncea@yahoo.com și nu se returnează.

Tipărit la S.C. MAGIC PRINT S.R.L. Onești, tel/fax 0234 / 319810